

Začíná boj o důchodovou reformu: „koalice chce připravit důchodce o 170 miliard ročně“

- editor007 | 28. května 2024

ČESKO: Koalici čekají hodiny a pravděpodobně dny „grilování“ návrhu důchodové reformy ve sněmovně. Změny penzí z dílny ministra práce Mariana Jurečky (KDU-ČSL) čelí od počátku kritice i ze strany některých odborníků či ze strany odborářů. Opozice změny prakticky zcela odmítá a mluví o okrádání důchodců. Na snaze dojít ke kompromisu už stihl „pohořet“ i prezident Petr Pavel. Jenže řada odborníků na změny naopak silně apeluje. Důchodový systém končí v rekordních schodcích a demografická prognóza dává poměrně jasně najevo, že to nejhorší ho teprve čeká.

Na některých bodech důchodových změn se dokonce našla mezi opozicí a koalicí lehká shoda, nicméně ne na těch zásadních. Ostré neshody panují kolem oddálení důchodového věku, výběru „vyvolených“ profesí, které mají naopak odcházet dříve či na zpomalení růstu mezd. Už platné změny v důchodech pak od počátku opozice torpéduje u Ústavního soudu. A ač se čeká, že koalice změny prosadí i bez souhlasu opozice, tradičně se začíná objevovat scénář, v němž životnost nových kroků může vydržet jen do dalších sněmovních voleb.

Ilustrují to i reakce opozičních politiků. „Stále doufám, že pětikoalice místo parametrických změn, kterými chce připravit budoucí důchodce o 170 miliard ročně, zvýšit ohrožení chudobou budoucích seniorů a udělat z Česka ostrov pracujících starců uprostřed Evropy, vyslechne naše argumenty a zaměří se také na příjmovou stranu penzijního systému. Budeme argumentovat čísly, zahraničním srovnáním, ale i obavami odborníků například z ministerstva zdravotnictví. Očekávám, že půjde o dlouhou a náročnou schůzi,“ uvedla pro deník Echo24 bývalá ministryně financí a předsedkyně klubu ANO Alena Schillerová.

Pokud koalice změny prosadí, už od příštího roku může začít platit řada změn vyvolávajících kontroverzi, navyšování hranice důchodového věku, snižování vlivu zásluhové části na výši důchodů či vymezení takzvaně náročných profesí. Opatření mají zbrzdit varovně narůstající výdaje, zlepšit postavení důchodkyň i motivovat seniory k trávení delšího času v práci. Navrhované změny by podle vlády měly přispět k udržitelnosti důchodového systému, který loni skončil v dosud nejvyšším schodku 72,8 miliardy korun. Je to kolem jednoho procenta hrubého domácího produktu. Podle dřívějších údajů ministerstva práce a sociálních věcí by za pár desetiletí roční schodek mohl odpovídat až pěti procentům HDP, v současných hodnotách by to bylo kolem 350 miliard korun.

Přehled hlavních změn:

- 1) zvyšování důchodového věku nad 65 let po roce 2030 podle doby dožití lidem, kterým bude 50 let
- 2) postupné snížení výpočtu nových důchodů mezi lety 2026 až 2035, zohledňovat se bude menší část z výdělku
- 3) minimální důchod ve výši 20 procent průměrné mzdy, nyní je to deset procent a k tomu 770 korun
- 4) dřívější důchod pro náročné profese až o pět let při odpracování stanoveného počtu směn v rizikovém prostředí, zaměstnavatelé budou mít na pracovníky o pět procent vyšší odvody
- 5) odpuštění sociálních odvodů 6,5 procenta pracujícím starobním důchodcům a důchodkyním místo navyšování jejich penze za práci navíc
- 6) nahrazení výchovného na první a druhé dítě započítáním fiktivního příjmu za dobu péče při stanovení výše důchodu
- 7) dobrovolný sdílený vyměřovací základ manželů pro výpočet důchodu

8) poloviční krácení u předčasného důchodu, pokud člověk pracoval a platil odvody 45 let

Zatímco na občany v předdůchodovém věku už dopadlo zkrácení doby možného předčasného odchodu do důchodu či na současné důchodce zkrácení valorizací, zásadní prvek v podobě pozdějšího odchodu do důchodu se má dotknout nejdříve ročníků narozených v druhé polovině 60. let. Podle vládní reformy by se svůj důchodový věk měli podle prodlužování života dozvědět vždy lidé, kterým bude zrovna 50 let. Jednotlivým ročníkům by se hranice posouvala odlišně - některým o měsíc, některým o dva měsíce a jiným vůbec. Kupříkladu lidé narození v roce 2000 už mají jít do penze až v 70 letech. V penzi by měl člověk trávit v průměru 21,5 roku.

Samotný způsob výpočtu však kritizuje Česká demografická společnost, která přišla s alternativním návrhem. Ministr práce Jurečka oznámil, že ho resort podrobí analýze. Demografové doporučují nevycházet při určování naděje dožití z úmrtnostních tabulek pro celou populaci, ale pro jednotlivé ročníky. Předpokládají další pokles úmrtnosti a také další prodlužování života, ale pomalejší než u nastavení pro všechny obyvatele. Růst by tak byl mírnější než podle vládního návrhu a také plynulý bez výkyvů. Bylo by to pravidelně o měsíc ročně. Návrh demografů pro některé ročníky znamená odchod dřívější i o dva roky, stejně tak udržení vysokého poměru mezi průměrnými důchody a mzdou a delší čas strávený v důchodu. Znamenal by však podle ministra Jurečky zřejmě také vyšší dopad do rozpočtu.

Novela obsahuje celkem 11 opatření. Snižovat by se měl mezi lety 2026 až 2035 výpočet nových penzí. Započítávat by se měla postupně každý rok menší část výdělnku. Zvednout by se měl minimální důchod na 20 procent průměrné mzdy. Solidární část penze by měla zůstat na deseti procentech průměrného výdělnku a zásluhová část by se měla zvednout také na desetinu průměru.

Výchovné by se mělo vyplácet jen na třetí a další dítě a nemělo by se valorizovat. Na první dva potomky by ho mělo postupně nahradit započítání fiktivního výdělnku za dobu péče. Lidé, kteří v důchodu dál pracují, by nemuseli nově platit důchodové odvody 6,5 procenta z výdělnku. Opatření má nahradit navyšování penze za odpracovaný čas navíc. Krácení předčasné penze by mělo být poloviční u lidí, kteří platili odvody 45 let.

[ZDROJ](#)